

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 413
van **ANDRIES GRYFFROY**
datum: 18 maart 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Meervoudig systeematrofie (MSA) - Wetenschappelijk onderzoek

Meervoudig Systeem Atrofie (MSA), is een zeldzame ziekte waarvoor vandaag nog geen behandeling ontwikkeld is. Het betreft een progressieve neurologische aandoening die zowel volwassen mannen als vrouwen treft en wordt veroorzaakt door het afsterven van zenuwcellen in specifieke zones van de hersenen. Deze celdegeneratie veroorzaakt problemen met beweging, evenwicht en automatische functies van het lichaam, zoals controle over de urineblaas. De ziekte treft zo'n 5 op 100.000 mensen.

In april 2014 werd in het Federale Parlement een voorstel van resolutie (DOC 53 3345/001) ingediend waarin wordt gevraagd om middelen vrij te maken voor onderzoek naar de oorzaak, ontwikkeling en behandeling van MSA. Het klinisch wetenschappelijk medisch onderzoek en het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek behoort tot de bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten. Voor Vlaanderen wordt dit ondersteund door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO).

1. Heeft de minister weet van initiatieven in de academische wereld omtrent onderzoek naar MSA?
2. In de begroting voor 2016 wordt in 8 miljoen euro binnen het FWO voorzien voor klinisch onderzoek, waaronder onderzoek naar MSA zou vallen.

Is er al een globaal zicht op de besteding van deze 8 miljoen extra budget binnen het FWO?

ANTWOORD

op vraag nr. 413 van 18 maart 2016

van **ANDRIES GRYFFROY**

1. Wat het FWO betreft werd er in de databank op de term MSA (Meervoudig Systeem Atrofie) geen FWO-mandaat, noch FWO-project gevonden. Eenzelfde negatief resultaat werd bekomen bij het gebruiken van de zoekterm MSA in het Vlaams onderzoeksportaal FRIS (Flanders Research Information Space). Mijn administratie heeft vervolgens contact opgenomen met het instituut Born-Bunge, een onderzoeksgemeenschap naar neurodegeneratieve ziekten verbonden aan de UAntwerpen, en het UZ Antwerpen waar bevestigd werd dat er relatief weinig onderzoek in Vlaanderen en bij uitbreiding België wordt uitgevoerd op MSA. Huidige projecten zijn:

Prof. Dr. Patrick Cras (UZAntwerpen en U Antwerpen), afdeling Neurologie: Europees project ivm genetisch onderzoek.

Prof. Dr. Veerle Baeckelandt (KULeuven), Onderzoeksgroep voor Neurobiologie en Gentherapie: subsidie van de Koning Boudewijnstichting voor fundamenteel onderzoek naar het ontstaan van de ziekte.

Prof. Dr. Serge Van Sintjan (ULB), Labo voor Anatomie, Biomechanica en Organogenese en Prof. Dr. Bart Jansen (VUB), Departement Elektronica en Informatica dienen een FWO projectaanvraag in bij TBM (Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair Maatschappelijke finaliteit) met als uiterste indiendatum 11 april 2016. Een vooraanmelding wordt ingediend op 29 februari 2016.

De vzw MSA-AMS.be, opgericht in 2010, vormt de Belgische vereniging voor de naar schatting 300-500 MSA patiënten in ons land. Zij herbergt een medische adviesraad, samengesteld uit wetenschappers van onder andere de universitaire ziekenhuizen van Antwerpen, Gent, Leuven, Luik en het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB). Elk jaar reikt deze vereniging de JiePie awards uit. De JiePie award for Research wordt toegekend aan een persoon die zich verdienstelijk maakt door middel van het schrijven van een scriptie, thesis, eindwerk of studie over MSA. De JiePie award for MSA Awareness Ambassador wordt uitgereikt aan een persoon, instelling, bedrijf of organisatie, die zich op uitzonderlijke wijze verdienstelijk heeft gemaakt om MSA bespreekbaar te maken.

Ook wordt een jaarlijks MSA symposium georganiseerd. In 2015 ging dit door op 10 februari in Antwerpen. Op het programma stonden onderwerpen i.v.m. onderzoek en diagnose van MSA, praktisch beheer en ondersteuning voor professionals en Europees MSA onderzoek. Ook het FeasyMotion project kwam aan bod. Dit is een wetenschappelijk project in samenwerking tussen de ULB en de VUB. Hier werd recent een technologisch platform ontwikkeld voor de fysieke revalidatie van patiënten met neuromusculaire problemen. Het idee is om FeasyMotion ook voor de specifieke behoeften voor MSA te gebruiken. (Voor specifieke info ook van de vorige edities zie <http://www.msa-ams.be>).

Gezien de zeldzaamheid van de aandoening MSA is het van groot belang dat het onderzoek en behandeling van deze ziekte eveneens gevoerd wordt in een internationale context. Op Europees niveau werd de European Multiple System

Atrophy Study Group opgericht. Deze organisatie vertegenwoordigt een consortium van wetenschappers van academische en onderzoekscentra in Europa en Israël die zich toeleggen op onderzoeksactiviteiten om de behandeling van MSA te verbeteren. Op hun website <http://www.emsa-sg.org> kan u een overzicht vinden van het onderzoek dat sinds 1950 gevoerd wordt en van een groot aantal wetenschappelijke publicaties hierover.

2. Het extra beschikbare budget van 8 miljoen euro zal integraal ingezet worden in het kanaal voor Toegepast Biomedisch Onderzoek (TBM) en 10 extra klinische postdoctorale mandaten. De oproep van TBM heeft als deadline 11 april 2016. In juli 2016 zullen de resultaten worden bekend gemaakt, zodat de projecten vanaf 1 oktober 2016 kunnen starten.

Voor de klinische postdoctorale mandaten, kon er tot 1 februari 2016 gekandideerd worden en loopt op dit ogenblik de evaluatieprocedure. De resultaten hiervan zullen op 22 juni 2016 bekend worden gemaakt via de website van het FWO.